

Chúa biến hình - lại bịa chẳng?

CÂU HỎI:

Chúa biến hình trên núi Tabo, khi các tông đồ tỉnh dậy thấy Chúa đang nói chuyện với Maisen và Êlia. Làm sao các tông đồ nhận ra ông Maisen và Êlia vì họ sống cách các ông hàng trăm ngàn năm trước? Lại bịa chẳng!

TRẢ LỜI:

Người đặt câu hỏi này có lẽ không đọc các bản văn về việc Chúa Biến Hình, mà nhớ câu truyện này từ một nguồn nào đó. Từ trí nhớ hạn chế của mình, người này cho rằng việc mô tả các tông đồ nhận ra ông Maisen và Êlia là truyện bịa.

Có thể thấy bốn vấn đề sau: (1) địa điểm Chúa Biến Hình, (2) làm sao các tông đồ có thể nhận ra ông Maisen và Êlia, (3) các ông Maisen và Êlia sống cách các tông đồ hàng trăm ngàn năm trước, và (4) truyện bịa. Những câu trả lời cho bốn vấn đề này có rất nhiều trên mạng lưới điện toán toàn cầu, và AI sẵn sàng cung cấp miễn phí trong vòng tíc tắc.

Do đó, phần trình bày dưới đây sẽ tập trung **VÀO** bản văn Thánh Kinh, và có kèm theo những đường dẫn để nếu ai muốn tìm hiểu thêm **VỀ** lịch sử, khảo cổ học, nhân chủng học, v.v... có thể tra cứu.

1. Địa điểm Chúa Biến Hình: Trong Phúc Âm có ba trình thuật liên quan đến việc Chúa Biến Hình:

Mt, 17, 1-8:

¹Sáu ngày sau, Chúa Giêsu dẫn riêng Phêrô, Giacôbê và người em là Gioan lên một ngọn núi cao. ²Rồi Ngài biến đổi hình dạng trước mặt các ông; mặt Ngài sáng chói như mặt trời và y phục Ngài trở nên trắng như ánh sáng. ³Và kìa, các ông thấy Môsê và Êlia hiện ra đàm đạo với Ngài. ⁴Bấy giờ Phêrô thưa với Chúa Giêsu rằng: “Lạy

Chúa, chúng ta ở đây thì tốt lắm! Nếu Thầy muốn, chúng con xin dựng ba lều, một cho Thầy, một cho Môsê, và một cho Êlia”.⁵ Ông còn đang nói thì kìa có đám mây sáng ngời bao phủ các ông, rồi có tiếng từ đám mây vọng ra: “Đây là Con yêu dấu của Ta, hằng đẹp lòng Ta; các con hãy nghe lời Ngài!”.⁶ Nghe vậy, các môn đệ kinh hoàng, ngã sấp mặt xuống đất.⁷ Nhưng Chúa Giêsu lại gần, chạm vào các ông và bảo: “Trỗi dậy đi, đừng sợ!”.⁸ Và khi ngược mắt lên, các ông chẳng thấy ai nữa ngoài một mình Chúa Giêsu.

Mc 9, 2-18:

²Sáu ngày sau, Chúa Giêsu đưa Phêrô, Giacôbê và Gioan cùng Ngài đi lên một núi cao, riêng biệt chỉ có họ thôi. Và Ngài biến hình trước mắt các ông; ³y phục của Ngài trở nên rực rỡ, trắng tinh, một màu trắng không ai trên trần gian có thể làm được. ⁴Ba môn đệ thấy ông Êlia và ông Môsê trao đổi với Chúa Giêsu. ⁵Bấy giờ Phêrô lên tiếng thưa với Chúa Giêsu: “Thưa Rabbi, chúng ta ở đây thì tốt lắm; chúng con sẽ dựng ba cái lều: một cho Thầy, một cho ông Môsê, và một cho ông Êlia”. ⁶Thật ra Phêrô cũng không biết mình nói gì nữa vì các ông quá hãi sợ. ⁷Chợt một đám mây đến rợp bóng trên các ông và từ đám mây, một tiếng nói vang lên: “Đây là Con Ta yêu dấu: các con hãy nghe lời Ngài”. ⁸Bỗng nhìn quanh, các ông thấy chỉ còn một mình Chúa Giêsu bên các ông mà thôi.

Lc 9, 28-36:

²⁸Khoảng tám ngày sau khi nói những lời trên, Chúa Giêsu đưa Phêrô, Gioan và Giacôbê đi với Ngài lên núi để cầu nguyện. ²⁹Trong khi Ngài cầu nguyện, diện mạo của Ngài biến đổi, và y phục của Ngài bỗng trắng tinh sáng rực. ³⁰Rồi có hai vị đàm đạo với Ngài, đấy là ông Môsê và ông Êlia, ³¹hiện ra trong vinh quang, các ngài nói với nhau về cuộc ra đi mà Ngài sắp hoàn tất ở Giêrusalem. ³²Phêrô và hai bạn đồng hành của ông đều ngủ mê mệt; chợt tỉnh giấc, các ông chứng kiến vinh quang của Chúa Giêsu, và hai vị đứng bên cạnh Ngài. ³³Lúc hai vị ấy chuẩn bị từ biệt Chúa Giêsu, Phêrô thưa Ngài rằng: “Lạy Thầy, chúng ta ở đây thì tốt lắm! Xin để chúng con dựng ba lều: một cho Thầy, một cho ông Môsê và một cho ông Êlia”. Ông không biết mình đang nói gì. ³⁴Phêrô còn chưa nói xong thì có một đám mây bay đến che phủ các ông khiến họ hoảng sợ. ³⁵Và từ trong đám mây, có tiếng vọng ra: “Đây là Con Ta, Đấng Ta đã chọn: các con hãy nghe lời Ngài”. ³⁶Khi tiếng vang vọng ấy vừa dứt, thì

chỉ còn lại một mình Chúa Giêsu. Các môn đệ thính lặng trong những ngày ấy, họ không nói gì với ai về những điều đã chứng kiến.

Sau khi đọc qua ba trình thuật trong Phúc Âm về Chúa Biến Hình, **không có trình thuật nào đề cập đến núi Tabo**. Do đó, mọi người hiểu rằng núi Tabo thuộc về một trong những truyền thống đạo đức của Giáo Hội. Ngày nay, truyền thống này lan tỏa ở khắp nơi. Người ta có thể thấy nhà thờ Chúa Biến Hình ở nhiều nơi trên thế giới.

Xin dành phần giảng thuyết về Chúa Biến Hình cho các mục tử, đặc biệt nhân lễ Chúa Biến Hình cử hành vào ngày 6 tháng 8 hàng năm.

Muốn xem thêm các lời bình luận về việc Chúa Biến Hình, xin xem:

https://en.wikipedia.org/wiki/Transfiguration_of_Jesus

Ai quan tâm đến địa điểm Chúa Biến Hình, xin xem:

https://en.wikipedia.org/wiki/Mount_of_Transfiguration

2.. Làm sao các tông đồ có thể nhận ra ông Maisen và Êlia:

Có nhiều cách, nhưng chỉ xin trình bày cách thông thường của xã hội và Đức Tin.

Xã Hội: Để bảo tồn văn hóa, lịch sử, tôn giáo, v.v... thì người ta thường chọn các biểu tượng đặc trưng cho nhân vật, địa điểm, hoặc tôn giáo nào đó. Những biểu tượng này ăn sâu vào ký ức người dân nên có thể truyền bá rộng rãi trong một thời gian rất dài. Ví dụ như truyện thánh Gióng của Việt Nam xuất hiện khoảng thế kỷ III-II BC, nghĩa là cách nay trên 2.000 năm, nhưng hình ảnh một anh hùng cưỡi ngựa, tay cầm cây tre trong tư thế chiến đấu, là một biểu tượng lịch sử quen thuộc với người Việt Nam. Nhìn thấy hình ảnh đó là người ta biết tượng thánh Gióng và tinh thần quật cường của người Việt Nam, chứ không cần phải nhìn kỹ mặt.

Cũng thế, ông Maisen (khoảng thế kỷ XIV-XIII BC) và Êlia (khoảng thế kỷ IX BC) là hai nhân vật nổi tiếng của người Do Thái. Họ đã trở thành **‘bất tử’ trong lịch sử dân tộc và tôn giáo, và các biểu tượng của họ trở nên quen thuộc trong đời sống thường ngày của người Do Thái**.

Vì vậy, dù không biết mặt mũi hai ông thế nào, nhưng hai ông sẽ được dễ dàng nhận ra bởi các biểu tượng, chẳng hạn một người khỏe mạnh cầm hai bia đá ghi Mười Điều Răn tượng trưng cho ông Maisen, và một người dáng dấp oai phong với một con quạ đen ngậm chiếc bánh tượng trưng cho ông Êlia, đã ăn sâu vào ký ức dân tộc Do Thái.

Phúc Âm không mô tả chi tiết về ông Maisen và Êlia, nhưng các tông đồ nhận ra các ông thì chắc chắn phải có những yếu tố xã hội và qua nội dung cuộc đàm đạo với Chúa Giêsu.

Đức Tin: Ai đã nghe hoặc đọc Phúc Âm đều biết cảm nghiệm về Chúa Giêsu Phục Sinh. Khi nào Chúa muốn thì các môn đệ sẽ nhận ra Ngài (ví dụ Lc 24, 13-35). Cũng thế, sau khi hoàn tất hành trình trần thế, ông Maisen và Êlia về hưởng mặt Chúa thì các ông sẽ giống như các thiên thần (x. Mt 22, 30). Nghĩa là **các ông muốn cho ai nhận ra các ông, thì họ sẽ nhận ra (x. Ds 22, 23); còn không thì dù những người đã từng quen biết các ông trên trần thế cũng sẽ không nhận ra.**

Ba trình thuật Phúc Âm là về Đức Tin, nên đây là yếu tố chính để các tông đồ nhận ra ông Maisen và Êlia.

3. Ông Maisen và Êlia sống cách các tông đồ hàng trăm ngàn năm trước.

Ý kiến này của người đặt câu hỏi thuần túy thuộc về lịch sử, khảo cổ học, và nhân chủng học, nên không thể thảo luận trong phần này.

Ông Maisen của Thánh Kinh chỉ sống trước các tông đồ khoảng đầu đó dưới 1.500 năm, và ông Êlia khoảng dưới 1.000 năm.

Nay hai ông Maisen và Êlia trong ba trình thuật trên được cho rằng sống cách các tông đồ hàng trăm ngàn năm, thì xin nhờ các nhà khoa học giúp. Xem:

https://en.wikipedia.org/wiki/Human_evolution

4. Lại bịa chẳng!

Câu này không có gì mới. Có lẽ thời các tông đồ đi giảng đạo thì người ta đã nói rồi.

Xin trích lại thư theo thánh Phêrô thay cho lời giải đáp: (2 Pr 1, 16-18)

¹⁶Thật vậy, khi chúng tôi nói cho anh em biết quyền năng và cuộc quang lâm của Đức Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, thì không phải chúng tôi dựa theo những chuyện hoang đường thêu dệt khéo léo, nhưng là vì chúng tôi đã được thấy tận mắt vẻ uy phong凛冽 của Ngài. ¹⁷Quả thế, Ngài đã được Thiên Chúa là Cha ban cho vinh quang và danh dự, khi có tiếng từ Đấng tuyệt vời vinh hiển phán với Ngài: "Đây là Con yêu dấu của Ta, Ta hết lòng quý mến". ¹⁸Tiếng đó, chính chúng tôi đã nghe thấy từ trời phán ra, khi chúng tôi ở trên núi thánh với Ngài.

Kết Luận: Việc Chúa Biến Hình đã trở thành lời kinh của Giáo Hội như trong *Rosarium Virginis Mariae* – Số 19, Đức Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II viết:

Việc đưa ra các mẫu nhiệm khác không nhằm mục đích làm thay đổi bản chất của Kinh Mân Côi, mà là để làm cho Kinh này sáng tỏ hơn và giúp cho người đọc kinh đi sâu hơn vào đời sống của Chúa Kitô, cũng như để nêu bật rõ hơn khía cạnh nhân tính của Ngài.

Theo một hướng nhìn như thế, tôi thấy nên thêm vào, sau khi suy niệm về thời thơ ấu và trước khi đi vào cuộc Thương Khó, một loạt các mẫu nhiệm có thể gọi là **“những mẫu nhiệm sự sáng”**. Quả thế, toàn thể đời sống công khai của Chúa Kitô là ánh sáng. Người là “ánh sáng thế gian” (Ga 8,12). Tuy nhiên, trong thời gian đời sống công khai ấy, ánh sáng của Ngài tỏ hiện một cách đặc biệt trong những mẫu nhiệm sau đây:

– lúc chịu Phép Rửa tại sông Giođan, khi tiếng của Chúa Cha làm chứng cho Ngài là Con yêu dấu và Thánh Thần ngự xuống trên Người, mở đầu sứ vụ cứu độ;

– lúc tiệc cưới Cana, khi, theo lời yêu cầu đầy lòng tin của Đức Maria, Chúa Giêsu thực hiện dấu lạ đầu tiên, mở đầu việc tỏ mình ra của Người;

– lúc Chúa rao giảng Nước Trời và kêu gọi hoán cải, tha thứ tội lỗi, phục vụ người nghèo và loan báo các mối phúc, làm nổi bật lòng thương xót vô biên của Thiên Chúa;

– lúc Biến Hình, khi vinh quang thiên tính của Ngài toả sáng nơi dung nhan Ngài, trong khi Chúa Cha truyền phải “nghe lời Ngài” (x. Lc 9,35), và việc đó nhằm chuẩn bị các môn đệ đối diện với cuộc Khổ Nạn;

– lúc thiết lập Bí tích Thánh Thể, biểu hiện màu nhiệm vượt qua của Ngài qua việc Người hiến thân làm lương thực cho nhân loại cho đến tận thế.

Mỗi màu nhiệm này đều là một mạc khải về Nước Thiên Chúa đang hiện diện nơi bản thân Chúa Giêsu, một màu nhiệm của ánh sáng cho thế giới. Đức Maria hiện diện trong ít là một trong các màu nhiệm ấy – tại Cana – và dù không luôn hiện diện cách rõ ràng, Mẹ vẫn là người hướng dẫn trong việc suy niệm nhờ chính mối tương quan thâm sâu giữa Mẹ và Chúa Giêsu trong suốt cuộc đời công khai của Ngài. Việc đưa thêm “các màu nhiệm sự sáng” vào Kinh Mân Côi sẽ giúp làm sáng tỏ hơn đặc tính Kitô học của Kinh này.

Lm JOHN MINH